

การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว อรอนงค์ ฤทธิธำชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-259-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117019953

**A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE
STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS**

Miss Onanong Ritruuechai

ศูนย์วิทยทรัพยากร

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-259-7

อรอนงค์ ฤทธิญาชัย : การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี
อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.สัญญา วงศ์อร่าม , 215 หน้า. ISBN 974-633-259-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนจำนวน 467 คน จาก 14 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบการวาดภาพการ์ตูน และแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลการวิจัยได้พบว่า 1. ด้านสถานภาพและภูมิหลังของนักเรียน นักเรียนทุกคนได้เคยเห็นภาพการ์ตูนมาก่อน นักเรียนร้อยละ 64.88 ชอบการ์ตูนมาก ร้อยละ 96.78 ได้เห็นภาพการ์ตูนจาก ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวิดีโอมากที่สุด ร้อยละ 91.43 ได้เคยเห็นการ์ตูนจากหนังสือการ์ตูน สิ่งที่นักเรียนชอบทำมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อ่านหนังสือการ์ตูน วาดภาพการ์ตูน และดูภาพยนตร์การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 98.92 96.78 และ 93.36 ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยวาดภาพการ์ตูนเลย คิดเป็นร้อยละ 3.21 ตัวการ์ตูนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ โดเรมอน และ เซเลอร์มูน คิดเป็นร้อยละ 70.66 และ 46.46 ร้อยละ 95.28

สนุกสนานเพลิดเพลินกับการ์ตูนมากที่สุด และร้อยละ 38.97 เริ่มวาดภาพการ์ตูนครั้งแรกเมื่ออยู่ชั้นอนุบาล 2. ด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการวาดภาพการ์ตูน นักเรียนร้อยละ 75.58 รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่วาดภาพการ์ตูน ร้อยละ 74.94 ชอบวาดภาพการ์ตูนมากที่สุด เพราะชอบรูปแบบสีสันที่สวยงามของการ์ตูน ร้อยละ 73.40 คิดว่าการลอกภาพการ์ตูนช่วยให้ทักษะการวาดภาพอื่น ๆ ดีขึ้น

3. ด้านการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน ตัวการ์ตูนที่นักเรียนนิยมวาดมากที่สุด คือ โดเรมอน เคโระ คิดเป็นร้อยละ 15.41 และ 4.71 ประเภทการ์ตูนที่นักเรียนชอบวาดมากที่สุด คือ การ์ตูนประเภทตลกขบขันและการ์ตูนสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 71.57 และ 50.10 ภาพการ์ตูนที่แสดงข้อคิดเกี่ยวกับการคบคนดีเป็นมิตร และความกล้าหาญ คิดเป็นร้อยละ 53.74 และ 44.96 การเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 53.74 มีอิทธิพลปฏิบัตินารี คิดเป็นร้อยละ 52.03

4. ด้านพฤติกรรมการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน นักเรียนมีการใช้แบบในการลอกภาพการ์ตูนมาก โดยใช้แบบจากภาพการ์ตูนมาจากหลาย ๆ แหล่ง แล้วนำมาผสมผสานกัน เด็กผู้ชายมักวาดภาพการ์ตูนที่เป็นวีรบุรุษ การวาดภาพไม่ค่อยประณีต แต่วาดได้เสร็จรวดเร็ว ส่วนเด็กผู้หญิงจะวาดภาพการ์ตูนที่น่ารัก และระบายสีได้เรียบร้อยดีกว่าเด็กผู้ชาย

ภาควิชา ..... ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ..... ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ..... อรอนงค์ ฤทธิญาชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... สัญญา วงศ์อร่าม

0643827 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD: CARTOON DRAWING / PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS

ONANONG RITRUECHAI : A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. SULAK SRIBURI , ED.D., CO ADVISOR: ASST. PROF. SANYA WONGARAM, 215 pp. ISBN 974-633-259-7

The purpose of this research was to study cartoon drawing of prathom sukxa five students in Bangkok Metropolis. The sampling group included 467 students from 14 schools. The research instruments were questionnaire, cartoon drawing test, and behavior-observation form

The findings were found that (1) the state and background of students : All students have seen cartoon picture before percent 64.88 of students liked cartoon very much. 96.78 percent of students saw cartoon from movie, television, and video. 91.43 percent of students used to see cartoon mostly from comic books. The most favorite thing that mostly students liked best were as followings : reading cartoon, drawing cartoon, seeing cartoon movie which were about 98.92, 96.78, and 93.36 percent of students respectively. 3.21 percent of students have never drawn cartoon before. The most favorite cartoon of students were "Doraemon" and "Saylor Moon" which were about 70.66 percent and 46.46 percent of students. 95.28 percent of students had pleasure and fun with cartoon. 38.97 percent of students started first cartoon drawing when they were at the Kindergarten level. (2) opinions of students concerning on cartoon drawing. : 75.58 percent of students had a lot of fun and pleasure while they drew cartoon because of the cartoon beautiful pattern and color. 73.40 percent of students thought that cartoon copying helped them to have skill in another kinds of drawing. (3) cartoon drawing of students : The figure cartoon that students mostly liked to draw were "Doraemon" and "Kero" which were about 15.41 percent and 4.71 percent of students. 71.57 percent of students liked to draw funny cartoon while about 50.10 percent of students liked to draw animals. 46.25 percent of students drew cartoon which reflected ideas about making friends with good persons, 44.96 percent reflected braveness, and 53.74 percent of students reflected magic. (4) the behavior : the students copied from pictures in the questionnaire, some students from various applied cartoon patterns by mixing cartoon resources. Boy students always drew their hero cartoon in their mind, they could draw cartoon very fast without carefulness. Girl students preferred to draw the lovely cartoon instead. Girl students rather painted color better than boy students.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ศิลปศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต..... ๐๖๐๖๐๑ ภาควิชาศิลป์

สาขาวิชา..... ศิลปศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สยาม สยาม

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... สยาม สยาม

อรอนงค์ ฤทธิ์ฉาย : การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี
อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.สัญญา วงศ์อร่าม , 215 หน้า. ISBN 974-633-259-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนจำนวน 467 คน จาก 14 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบการวาดภาพการ์ตูน และแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลการวิจัยได้พบว่า 1. ด้านสถานภาพและภูมิหลังของนักเรียน นักเรียนทุกคนได้เคยเห็นภาพการ์ตูนมาก่อน นักเรียนร้อยละ 64.88 ชอบการ์ตูนมาก ร้อยละ 96.78 ได้เห็นภาพการ์ตูนจาก ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวีดีโอมากที่สุด ร้อยละ 91.43 ได้เคยเห็นการ์ตูนจากหนังสือการ์ตูน สิ่งนี้นักเรียนชอบทำมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อ่านหนังสือการ์ตูน วาดภาพการ์ตูน และดูภาพยนตร์การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 98.92 96.78 และ 93.36 ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยวาดภาพการ์ตูนเลย คิดเป็นร้อยละ 3.21 ตัวการ์ตูนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ โดเรมอน และ เซเลอร์มูน คิดเป็นร้อยละ 70.66 และ 46.46 ร้อยละ 95.28

สนุกสนานเพลิดเพลินกับการ์ตูนมากที่สุด และร้อยละ 38.97 เริ่มวาดภาพการ์ตูนครั้งแรกเมื่ออยู่ชั้นอนุบาล 2. ด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการวาดภาพการ์ตูน นักเรียนร้อยละ 75.58 รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่วาดภาพการ์ตูน ร้อยละ 74.94 ชอบวาดภาพการ์ตูนมากที่สุด เพราะชอบรูปแบบสีสันที่สวยงามของการ์ตูน ร้อยละ 73.40 คิดว่าการลอกภาพการ์ตูนช่วยให้ทักษะการวาดภาพอื่น ๆ ดีขึ้น

3. ด้านการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน ตัวการ์ตูนที่นักเรียนนิยมวาดมากที่สุด คือ โดเรมอน เคโระ คิดเป็นร้อยละ 15.41 และ 4.71 ประเภทการ์ตูนที่นักเรียนชอบวาดมากที่สุด คือ การ์ตูนประเภทตลกขบขันและการ์ตูนสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 71.57 และ 50.10 ภาพการ์ตูนที่แสดงข้อคิดเกี่ยวกับการคบคนดีเป็นมิตร และความกล้าหาญ คิดเป็นร้อยละ 53.74 และ 44.96 การเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 53.74 มีอิทธิพลปฏิหารีย์ คิดเป็นร้อยละ 52.03

4. ด้านพฤติกรรมการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน นักเรียนมีการใช้แบบในการลอกภาพการ์ตูนมาก โดยใช้แบบจากภาพการ์ตูนมาจากหลาย ๆ แหล่ง แล้วนำมาผสมผสานกัน เด็กผู้ชายมักวาดภาพการ์ตูนที่เป็นวีรบุรุษ การวาดภาพไม่ค่อยประณีต แต่วาดได้เสร็จรวดเร็ว ส่วนเด็กผู้หญิงจะวาดภาพการ์ตูนที่น่ารักและระบายสีได้เรียบร้อยดีกว่าเด็กผู้ชาย

ภาควิชา ..... ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ..... ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ..... อรอนงค์ ฤทธิ์ฉาย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... สุลักษณ์ ศรีบุรี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... สัญญา วงศ์อร่าม

0643827 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD: CARTOON DRAWING / PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS

ONANONG RITRUECHAI : A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. SULAK SRIBURI , ED.D., CO ADVISOR: ASST. PROF. SANYA WONGARAM, 215 pp. ISBN 974-633-259-7

The purpose of this research was to study cartoon drawing of prathom sukxa five students in Bangkok Metropolis. The sampling group included 467 students from 14 schools. The research instruments were questionnaire, cartoon drawing test, and behavior-observation form

The findings were found that (1) the state and background of students . All students have seen cartoon picture before percent 64.88 of students liked cartoon very much. 96.78 percent of students saw cartoon from movie, television, and video. 91.43 percent of students used to see cartoon mostly from comic books. The most favorite thing that mostly students liked best were as followings : reading cartoon, drawing cartoon, seeing cartoon movie which were about 98.92, 96.78, and 93.36 percent of students respectively. 3.21 percent of students have never drawn cartoon before. The most favorite cartoon cartoon of students were "Doraemon" and "Saylor Moon" which were about 70.66 percent and 46.46 percent of students. 95.28 percent of students had pleasure and fun with cartoon. 38.97 percent of students started first cartoon drawing when they were at the Kindergarten level. (2) opinions of students concerning on cartoon drawing. : 75.58 percent of students had a lot of fun and pleasure while they drew cartoon because of the cartoon beautiful pattern and color. 73.40 percent of students thought that cartoon copying helped them to have skill in another kinds of drawing. (3) cartoon drawing of students : The figure cartoon that students mostly liked to draw were "Doraemon" and "Kero" which were about 15.41 percent and 4.71 percent of students. 71.57 percent of students liked to draw funny cartoon while about 50.10 percent of students liked to draw animals. 46.25 percent of students drew cartoon which reflected ideas about naking friends with good persons, 44.96 percent reflected braveness, and 53.74 percent of students refected magic. (4) the behavior : the students copied from pictures in the questionnaire, some students from various applied cartoon patterns by mixing cartoon resources. By students always drew their hero cartoon in their mind, they could draw cartoon very fast without carefulness. Girl students preferred to draw the lovely cartoon instead. Girl students rather painted color better than boy students.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ศิลปศึกษา

สาขาวิชา..... ศิลปศึกษา

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... ๐๑๐๗๖๓ ภาควิชาศิลปะ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๗๗๗ ๗๗๗

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... ๗๗๗ ๗๗๗

การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว อรอนงค์ ฤทธิ์ถำชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

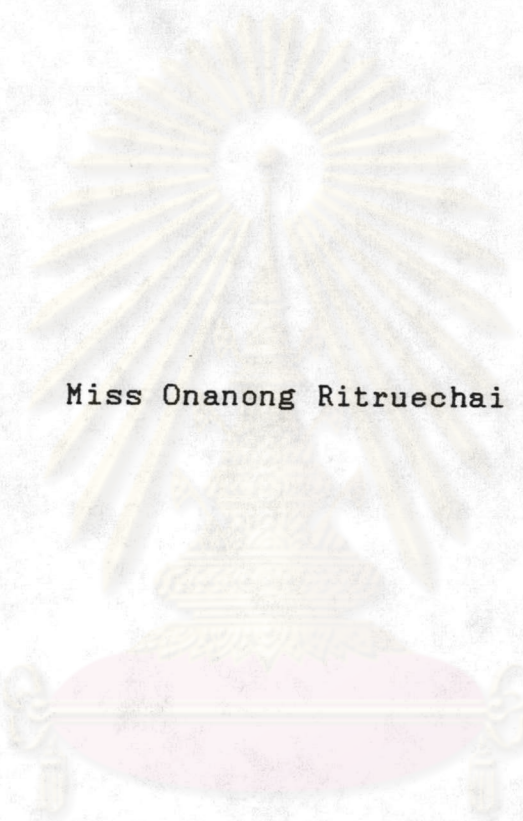
พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-259-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE
STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Onanong Ritruetchai

คุนยวิทยทรพษากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

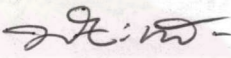
ISBN 974-633-259-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน
ระดับ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร
ภาควิชา	นางสาวอรอนงค์ ฤทธิฤกษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศิลปศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัญญา วงศ์อร่าม

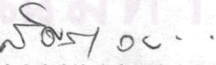
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

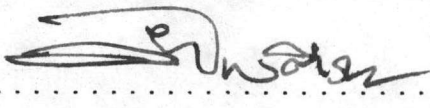
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัญญา วงศ์อร่าม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อาภา ธีรณสาร)

อรอนงค์ ฤทธิฤทัย : การศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี
อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.สัญญา วงศ์อร่าม , 215 หน้า. ISBN 974-633-259-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนจำนวน 467 คน จาก 14 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบการวาดภาพการ์ตูน และแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลการวิจัยได้พบว่า 1. ด้านสถานภาพและภูมิหลังของนักเรียน นักเรียนทุกคนได้เคยเห็นภาพการ์ตูนมาก่อน นักเรียนร้อยละ 64.88 ชอบการ์ตูนมาก ร้อยละ 96.78 ได้เห็นภาพการ์ตูนจาก ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวิดีโอมากที่สุด ร้อยละ 91.43 ได้เคยเห็นการ์ตูนจากหนังสือการ์ตูน สิ่งที่นักเรียนชอบทำมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อ่านหนังสือการ์ตูน วาดภาพการ์ตูน และดูภาพยนตร์การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 98.92 96.78 และ 93.36 ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยวาดภาพการ์ตูนเลย คิดเป็นร้อยละ 3.21 ตัวการ์ตูนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ โดเรมอน และเซเลอร์มูน คิดเป็นร้อยละ 70.66 และ 46.46 ร้อยละ 95.28 สนุกสนานเพลิดเพลินกับการ์ตูนมากที่สุด และร้อยละ 38.97 เริ่มวาดภาพการ์ตูนครั้งแรกเมื่ออยู่ชั้นอนุบาล

2. ด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการวาดภาพการ์ตูน นักเรียนร้อยละ 75.58 รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่วาดภาพการ์ตูน ร้อยละ 74.94 ชอบวาดภาพการ์ตูนมากที่สุด เพราะชอบรูปแบบสีสันที่สวยงามของการ์ตูน ร้อยละ 73.40 คิดว่าการลอกภาพการ์ตูนช่วยให้ทักษะการวาดภาพอื่น ๆ ดีขึ้น

3. ด้านการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน ตัวการ์ตูนที่นักเรียนนิยมวาดมากที่สุด คือ โดเรมอน เคโระ คิดเป็นร้อยละ 15.41 และ 4.71 ประเภทการ์ตูนที่นักเรียนชอบวาดมากที่สุด คือ การ์ตูนประเภทตลกขบขันและการ์ตูนสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 71.57 และ 50.10 ภาพการ์ตูนที่แสดงข้อคิดเกี่ยวกับการคบคนดีเป็นมิตร และความกล้าหาญ คิดเป็นร้อยละ 53.74 และ 44.96 การเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 53.74 มีอิทธิพลต่อปฏิหาริย์ คิดเป็นร้อยละ 52.03

4. ด้านพฤติกรรมการวาดภาพการ์ตูนของนักเรียน นักเรียนมีการใช้แบบในการลอกภาพการ์ตูนมาก โดยใช้แบบจากภาพการ์ตูนมาจากหลาย ๆ แหล่ง แล้วนำมาผสมผสานกัน เด็กผู้ชายมักวาดภาพการ์ตูนที่เป็นวีรบุรุษ การวาดภาพไม่ค่อยประณีต แต่วาดได้เสร็จรวดเร็ว ส่วนเด็กผู้หญิงจะวาดภาพการ์ตูนที่น่ารักและระบายสีได้เรียบร้อยดีกว่าเด็กผู้ชาย

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ .....อรอนงค์ ฤทธิฤทัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

0643827 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD: CARTOON DRAWING / PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS

ONANONG RITRUECHAI : A STUDY OF CARTOON DRAWING OF PRATHOM SUKSA FIVE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. SULAK SRIBURI , ED.D.,CO ADVISOR: ASST. PROF. SANYA WONGARAM, 215 pp. ISBN 974-633-259-7

The purpose of this research was to study cartoon drawing of prathom sukxa five students in Bangkok Metropolis. The sampling group included 467 students from 14 schools. The research instruments were questionnaire, cartoon drawing test, and behavior-observation form

The findings were found that (1) the state and background of students : All students have seen cartoon picture before percent 64.88 of students liked cartoon very much. 96.78 percent of students saw cartoon from movie, television, and video. 91.43 percent of students used to see cartoon mostly from comic books. The most favorite thing that mostly students liked best were as followings : reading cartoon, drawing cartoon, seeing cartoon movie which were about 98.92, 96.78, and 93.36 percent of students respectively. 3.21 percent of students have never drawn cartoon before. The most favorite cartoon cartoon of students were "Doraemon" and "Saylor Moon" which were about 70.66 percent and 46.46 percent of students. 95.28 percent of students had pleasure and fun with cartoon. 38.97 percent of students started first cartoon drawing when they were at the Kindergarten level. (2) opinions of students concerning on cartoon drawing. : 75.58 percent of students had a lot of fun and pleasure while they drew cartoon because of the cartoon beautiful pattern and color. 73.40 percent of students thought that cartoon copying helped them to have skill in another kinds of drawing. (3) cartoon drawing of students : The figure cartoon that students mostly liked to draw were "Doraemon" and "Kero" which were about 15.41 percent and 4.71 percent of students. 71.57 percent of students liked to draw funny cartoon while about 50.10 percent of students liked to draw animals. 46.25 percent of students drew cartoon which reflected ideas about making friends with good persons, 44.96 percent reflected braveness, and 53.74 percent of students relected magic. (4) the behavior : che students copied from pictures in the questionnaire, some students from various applied cartoon patterns by mixing cartoon resources. Boy students always drew their hero cartoon in their mind, they could draw cartoon very fast without carefulness. Girl students prefered to draw the lovely cartoon instead. Girl students rather painted color better than boy students.

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ๐๖๐๖๐๐ ภาควิชาศิลป์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อนุช อนุช
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สันติ อนุช

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัญญา วงศ์อร่าม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ของการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ปิยะชาติ แสงอรุณ ประธาน กรรมการวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.อาไพ ศิริมสาร กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้ กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นผลให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปพร้อมดี และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชา ศิลปศึกษาทุกท่าน ที่ช่วยชี้แนะแนวทางแห่งความสำเร็จในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้กรุณาใช้เวลา ในการ ตรวจวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย และตรวจวิเคราะห์ภาพวาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ คณะครูและนักเรียนจาก 14 โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความรักความห่วงใยของบิดามารดา รวมทั้งบุคคลใน ครอบครัว ที่มีส่วนสำคัญยิ่งในการให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ มาตลอด รวมทั้งสนับสนุนให้โอกาสได้รับการศึกษาจนถึงระดับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พี่ว เพื่อนว ที่ให้กำลังใจเป็นห่วง เป็นใยกันตลอดมา และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจาก ทุนอุดหนุนการวิจัยของ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ส่วนดีและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ ครูอาจารย์ บุพการี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

อรอนงค์ ฤทธิภาชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ค่าง่ากักความในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การ์ตูน.....	11
เด็กกับการ์ตูน.....	27
เด็กกับการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพ.....	36
เด็กกับการวาดภาพการ์ตูน.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	99
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	99
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	148
สรุปผลการวิจัย	151
อภิปรายผลการวิจัย	155
ข้อเสนอแนะ	165
รายการอ้างอิง	167
ภาคผนวก	179
ประวัติผู้เขียน	215

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	100
2. รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	101
3. จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามเพศ.....	109
4. จำนวนและค่าร้อยละของอายุนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	109
5. จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่เคยเห็นภาพการ์ตูนมาก่อน..	110
6. จำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการ์ตูน.....	110
7. จำนวนและค่าร้อยละของภาพการ์ตูนที่นักเรียน เคยเห็นผ่านสื่อชนิดต่างว.....	111
8. จำนวนและค่าร้อยละของสิ่งที่นักเรียนเคยทำเกี่ยวกับการ์ตูน...	112
9. จำนวนและค่าร้อยละของตัวการ์ตูนที่นักเรียนชอบหรือรู้จัก.....	113
10. จำนวนและค่าร้อยละของประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการ์ตูน..	114
11. จำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อ การวาดภาพการ์ตูน.....	115
12. จำนวนและค่าร้อยละของพื้นฐานการเริ่มต้นความสนใจที่มีต่อ การวาดภาพการ์ตูน.....	116
13. จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการวาดภาพการ์ตูน	117
14. จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะต่างๆ ที่ปรากฏในภาพการ์ตูน ที่เด็กวาด.....	125
15. จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะสัญลักษณ์ ที่ปรากฏในภาพการ์ตูนที่เด็กวาด.....	132
16. จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะสีที่ปรากฏในภาพการ์ตูนที่เด็กวาด	135
17. จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะการแสดงออกทางศิลปะ ที่ปรากฏในภาพการ์ตูนที่เด็กวาด.....	136

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18.	จำนวนและค่าร้อยละของชื่อตัวการ์ตูนที่นักเรียนวาด.....	139
19.	จำนวนและค่าร้อยละของภาพการ์ตูนที่นักเรียนวาด จดยพบเห็นผ่านสื่อชนิดต่างๆ.....	140
20.	จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะเนื้อหาในภาพการ์ตูนที่เด็กวาด	141
21.	จำนวนและค่าร้อยละของข้อคิดในการนำเสนอในภาพการ์ตูน ที่เด็กวาด.....	142
22.	จำนวนและค่าร้อยละของลักษณะตัวเอกในภาพการ์ตูนที่เด็กวาด	144
23.	จำนวนและค่าร้อยละของพฤติกรรมในการวาดภาพการ์ตูน.....	145

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพวาดการ์ตูนแสดงการไว้เส้น.....	68
2. ภาพวาดการ์ตูนแสดงการประยุกต์ค้นแบบ.....	69
3. ภาพวาดการ์ตูนแสดงอิทธิพลทางวัฒนธรรม.....	70
4. ภาพวาดการ์ตูนแสดงอิทธิพลทางวัฒนธรรม.....	71
5. ภาพวาดการ์ตูนของ เด็กอเมริกัน.....	71
6. ภาพวาดการ์ตูนของ เด็กในตะวันออกกลาง.....	72
7. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะการ เคลื่อนไหวและกริยาอาการ.....	73
8. ภาพวาดการ์ตูนแสดงการสลับฉากคล้ายกับภาพยนตร์.....	74
9. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะการ เคลื่อนไหวและกริยาอาการ (วิ่ง) แสดงการวาดภาพแบบกินตา (foreshortened) และแสดง ลักษณะของค้ำานที่มองเห็น (ด้านหลัง).....	75
10. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะการ เคลื่อนไหวและกริยาอาการ (เหาะ) แสดงลักษณะเด่นของตัวการ์ตูน (กล้ามเนื้อ).....	76
11. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะเด่นของตัวการ์ตูนเพศหญิง.....	78
12. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะมุมมองที่แปลกใหม่ (มองจากด้านบน)	79
13. ภาพวาดการ์ตูนของเด็กไทย ที่พบในงานวิจัยของ รุทศล ภูพลอย	80
14. ภาพวาดการ์ตูนแสดงการลอกเลียนแบบภาพโปสเตอร์ โฆษณาภาพยนตร์.....	81
15. การสังเกตพฤติกรรมการวาดภาพการ์ตูน ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	210
16. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะการ เคลื่อนไหวและกริยาอาการ คือ วิ่ง เหาะ.....	211
17. ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะการ เคลื่อนไหวและกริยาอาการ คือ ร้องเพลง.....	211
18. แสดงลักษณะมุมมองที่แปลกใหม่ คือ วาดภาพในแบบกินตา (forshortening).....	212

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
19.	ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะสัญลักษณ์แทนกริยาอาการ คือ ใช้รูปเปลวไฟสื่อความหมายการแสดงพลังของตัวการ์ตูน.....	212
20.	ภาพวาดการ์ตูนแสดงลักษณะมุมมองที่แปลกใหม่ คือ มองจากระยะใกล้หรือมากระยะที่มาก เกินจริง.....	213
21.	แสดงลักษณะสัญลักษณ์แทนกริยาอาการ คือ อยู่ในความคิด.....	213
22.	ภาพวาดการ์ตูนแสดงถึงการวาดภาพการ์ตูนช่องที่มีการลำดับภาพต่อกันเหมือนในหนังสือการ์ตูน.....	214

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย